

المختصر المفيد للمسلم

PËRMBLEDHJE E DOBISHME
PËR MUSLIMANIN

PËRMBLEDHJE E DOBISHME PËR MUSLIMANIN

PËRMBLEDHJE E DOBISHME PËR MUSLIMANIN

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit,
Mëshirëplotit!

HYRJE

Falënderimet i takojnë Allahut, Zotit të botëve,
paqja e bekimet qofshin mbi më të nderuarin e
pejgamberëve dhe të dërguarve, profetin tonë,
Muhamedin, mbi familjen dhe mbi të gjithë shokët
e tij.

Më tej themi:

Prej dhuntive madhështore të Allahut të
Lartësuar ndaj njeriut është udhëzimi në Islam,
qëndrueshmëria në të dhe zbatimi i dispozitave dhe
ligjeve të tij. Në këtë libër muslimani do të mësojë
bazat me të cilat stabilizohet feja e tij, përmes një
metode të përmbledhur, ku sqarohen dispozitat e
kësaj feje madhështore, që ia shtojnë atij njohuritë
mbi Zotin e Lartësuar, fenë e tij islame dhe Profetin
e Tij (paqja qoftë mbi të!), në mënyrë që ta adhurojë
Allahun e Lartësuar me vetëdije e dituri.

URTËSIA E KRIJIMIT TË ROBËRVE

Allahu i Lartësuar na ka krijuar për një urtësi
madhështore: ta adhurojmë Atë të Vetmin, pa i
shoqëruar ortak, ashtu siç thotë i Lartësuari:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

"Xhindët dhe njerëzit i kam krijuar vetëm që të Më adhurojnë" (Edh Dharijat, 56) Pra, që t'ia kushtojnë adhurimin vetëm Atij, pa i shoqëruar asgjë dhe askënd. Rreth këtij qëllimi të madh sillen të gjitha veprat dhe qëllimet tona në këtë jetë. I Lartësuari thotë:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ * فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ﴾

"Mos vallë, keni menduar që Ne ju kemi krijuar kot dhe që nuk do të ktheheshit te Ne (për t'ju gjykuar)?"

"I lartësuar është Allahu, Sundimtari i Vërtetë! S'ka zot tjetër të vërtetë, përveç Atij, Zotit të Fronit Madhështor!" (El Muminun, 115-116)

ZOTI IM ËSHTË ALLAHU

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

"O njerëz! Adhuroni Zotin Tuaj, i Cili ju ka krijuar ju dhe ata që ishin para jush, që të mund të ruheni (nga të këqijat)" (El Bekare, 21)

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾

"Ai është Allahu, përveç të Cilit nuk ka Zot tjetër (të denjë për adhurim)" (El Hashër, 22)

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

"Asgjë nuk i shëmbëllen Atij. Ai është Gjithëdëgjuesi, Gjithëshikuesi." (Esh Shura, 11)

Allahu është Zoti im dhe Zoti i çdo gjëje, Sunduesi, Krijuesi, Gjithëfurnizuesi dhe Kujdestari i çdo gjëje.

Ai është i Vetmi që është i denjë për t'u adhuruar; nuk ka zot e as hyjni që meriton adhurimin përveç Tij.

Ai posedon emrat më të bukur dhe cilësitë më të larta, të cilat Vetë Ai i ka pohuar për Vetën e Tij dhe Profeti i Tij i ka pohuar për Të gjithashtu. Ato janë të përsosura dhe të bukura në mënyrë absolute. Nuk ka të ngjashëm me Të. Ai është Gjithëdëgjuesi, Gjithëshikuesi.

Ndër emrat e Tij të bukur theksojmë:

Furnizuesi (Err-Rezzak), i Gjithëmëshirshmi (Err-Rrahman), i Gjithëfuqishmi (El-Kadir), Sunduesi (El-Melik), Gjithëdëgjuesi (Es-Semië), i Dëliri (Es-Selam), Gjithëshikuesi (El-Besir), Mbrojtësi (El-Vekil), Krijuesi (El-Halik), i Buti (El-Letif), i Mjaftueshmi (El-Kafi), Falësi i Madh (El-Gafur).

Furnizuesi (ar. err-Rrazzak): është Ai që garanton furnizimin e robërve, me anë të të cilit sigurohet mbarëvajtja e zemrave dhe trupave të tyre.

I Gjithëmëshirshmi (ar. Er-Rrahman): Ai që posedon mëshirë të gjerë e madhështore, e cila përfshin çdo gjë.

I Gjithëfuqishmi (ar. el-Kadir): Ai që ka fuqi absolute, i Cili nuk mund të preket nga pafuqia e lodhja.

Sunduesi (ar. el-Melik): është Ai që karakterizohet nga cilësitë e madhështisë, mbisundimit dhe përkujdesjes; Ai që sundon dhe administron çdo gjë.

Gjithëdëgjuesi (ar. Es-Semië): Ai që i dëgjon të gjitha tingujt dhe zërat e dëgjueshëm, qofshin të fshehta, apo publike. Dhe Ai që i dëgjon lutjet e robërve të Tij dhe përgjërimet e tyre që ia drejtojnë Atij.

I Dëliri (ar. Es-Selam): Është Ai që është i dëlirë dhe i pastër nga çdo mangësi, e metë dhe defekt.

Gjithëshikuesi (ar. el-Besir): është Ai, shikimi i të Cilit ka përfshirë çdo gjë, sado e imët dhe vogël qoftë. Ai që i vëzhgon të gjitha gjërat, i njeh mirë dhe di hollësisht detajet e padukshme të tyre.

Mbrojtësi/Përkujdesësi (ar. el-Vekil): është Ai që garanton furnizimet e krijesave të Tij, Ai që kujdeset për gjëra që atyre u sjellin dobi, Ai i Cili i mbron miqtë e Tij, ua lehtëson dhe ua zgjidh atyre çështjet.

Krijuesi (ar. el-Halik): Ai që i solli në ekzistencë dhe i shpiku gjërat pa asnjë shembull paraprak.

I Buti (ar. el-Letif): Ai që i nderon e i mëshiron robërit e Tij dhe ua plotëson kërkesat.

Mjaftuesi (ar. el-Kafi): Ai që u mjafton robërve të Tij për të gjitha nevojat e tyre, ndihma e të Cilit është e mjaftueshme për robërit e Tij, si dhe Ai që nuk ka nevojë për asgjë.

Falësi i Madh: (ar. el-Gafur): Ai që i mbron robërit e Tij nga e keqja e mëkateve të tyre dhe nuk i ndëshkon për to.

PROFETI IM ËSHTË MUHAMEDI (paqja qoftë mbi të!)

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

"Tashmë ju ka ardhur një i Dërguar nga gjiri juaj. Atij i vjen rëndë për gjynahet që bëni ju, jua dëshiron të mirën dhe është i butë e i mëshirshëm me besimtarët." (Et Teube, 128)

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾

"Dhe Ne nuk të kemi dërguar ty (o Muhamed), veçse si mëshirë për botët." (El Enbija, 107)

Muhamedi (paqja qoftë mbi të!), mëshira e dhuruar:

Ai është Muhammedi, i biri i Abdullahut, të birit të Abdulmutalibit, të birit të Hashimit. Hashimi ishte nga fisi i kurejshëve, dhe kurejshët janë arabë.

Nëna e tij ishte Amineh bint Vehb, ndërsa dadoja e tij (gruaja që e ushqeje me gjë) ishte Halimeh Sa'dijeh. Profeti (paqja qoftë mbi të!) u martua me njëmbëdhjetë gra dhe ndërroi jetë duke lënë pas nëntë prej tyre.

Pejgamberi (paqja qoftë mbi të!) pati shtatë fëmijë: tre djem dhe katër vajza. Djemtë ishin: Kasimi, Abdullahu dhe Ibrahim, ndërsa vajzat ishin: Zejnebja, Rukija, Ummu Kulthumi dhe Fatimja.

Është obligim bindja ndaj tij në përmbushjen e urdhrave të tij, besimi në atë që ai ka treguar, largimi nga ajo që e ka ndaluar si dhe nuk duhet të adhurohet Allahu ndryshe nga ajo që ai ka ligjësuar.

Mesazhi i tij dhe mesazhi i gjithë profetëve para tij ishte thirrja që të adhurohet vetëm Allahu dhe të mos i shoqërohet Atij askush dhe asgjë në adhurim. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

"Ne nuk kemi çuar asnjë të dërguar para teje, e që të mos i kemi shpallur se: 'S'ka zot tjetër përveç Meje, andaj më adhuroni (vetëm) Mua!'" (El Enbija, 25)

Ai (paqja qoftë mbi të!) është vula e profetëve dhe të dërguarve, ashtu siç ka thënë i Lartësuari:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾

"Muhamedi nuk është babai i askujt prej burrave tuaj, por është i Dërguari i Allahut dhe vula e profetëve; Allahu është i Gjithëdijshtëm për çdo gjë." (El Ahzab, 40)

Allahu i Lartësuar e dërgoi atë me fenë islame për gjithë njerëzimin, siç thotë i Lartësuari:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

"Ne të kemi dërguar ty (o Muhamed) vetëm si përgëzues dhe paralajmërues për të gjithë njerëzimin, por shumica e njerëzve nuk dinë." (Sebe, 28)

Ai (paqja qoftë mbi të!) ka disa të drejta madhore që çdo musliman i detyrohet, si:

1- Besimi në profetësinë dhe vërtetësinë e tij. Besimi në pagabueshmërinë e legjislacionit madhështor që solli. Si dhe bindja dhe pasimi i tij në çështjet e fesë. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾

"Ai nuk flet sipas qejfit të vet, por ajo (që thotë) është vetëm shpallje hyjnore, që i vjen atij." (En Nexhm, 3-4)

2- Obligimi për ta dashur të Dërguarin (paqja qoftë mbi të!) dhe për t'i dhënë përparësi kësaj dashurie ndaj dashurisë për veten, fëmijën dhe të gjitha krijesat; kjo dashuri nënkupton ndjekjen e Profetit (paqja qoftë mbi të!) në udhëzimin e tij, bindjen ndaj tij në atë që urdhëron dhe largimin nga ajo që ai e ndalon dhe e qorton.

3- Detyrimi për ta nderuar, përkrahur, respektuar dhe përlëvduar atë (paqja qoftë mbi të!).

4- Dërgimi i salavateve mbi të (paqja qoftë mbi të!). Salavatet nënkuptojnë lavdërimin e tij (paqja qoftë mbi të!) dhe lutjen drejtuar Allahut që t'ia lartësojë kujtimin dhe t'ia shtojë nderimin e fisnikërinë. Pejgamberi (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(من صلى على صلاة صلى الله عليه بها عشرا)

"Ai që dërgon salavate për mua një herë, Allahu do të dërgojë salavate (do ta lavdërojë) për të dhjetë herë." E transmeton Muslimi.

5) Ndalimi i ekzagjerimit në raport me të (paqja qoftë mbi të!) dhe i ngritjes së tij mbi pozitën që Allahu i ka dhënë, gjë për të cilën Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka paralajmëruar në mënyrën më të ashpër dhe ka thënë (paqja qoftë mbi të!):

(لا تطروني، كما أطرت النصارى ابن مريم، فإنما أنا عبده، فقولوا عبد الله،
ورسوله) رواه البخاري.

"Mos e teproni duke më lavdëruar, ashtu siç e kanë tepruar të krishterët me (Isain) të birin e Merjemes. Vërtet unë jam vetëm rob i Tij, andaj thoni (për mua): 'Rob i Allahut dhe i Dërguari i Tij.'" (Transmeton Buhariu).

Këto janë disa prej virtyteve të Profetit (paqja qoftë mbi të!):

Çiltërsia, mëshira, butësia, durimi, trimëria, bujaria, morali i mirë, drejtësia, thjeshtësia dhe falja.

KURANI I MADHËRISHËM ËSHTË FJALA E ZOTIT TIM

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بِرَهْمَانٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا﴾

"O njerëz! Me të vërtetë, juve ju ka ardhur një provë bindëse (Muhamedi) nga Zoti juaj dhe ju është zbritur një Dritë e qartë (Kurani)." (En Nisa, 174)

Kurani i madhërishëm është fjala e Allahut të Lartësuar, të cilën Ai e ka thënë me të vërtetë, dhe ia zbriti Profetit të Tij, Muhamedit (paqja qoftë mbi të!), për t'i nxjerrë njerëzit nga errësirat në dritë dhe t'i udhëzojë ata drejt rrugës së drejtë. Ai që e lexon Kuranin fiton shpërblim të madh, ndërsa ai që punon sipas udhëzimit të tij ecën në udhën e drejtë. Abdullah ibn Mesudi (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmeton se i Dërguari i Allahut (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

﴿مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ ﴿الْم﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا م حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ﴾

"Ai që lexon një shkronjë nga Libri i Allahut, ka një shpërblim, i cili shumëfishohet në dhjetëfish. Nuk

them se "elif, lam, mim" janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi shkronjë më vete." (Hadithin e shënon Tirmidhiu)

Allahu i Lartësuar e ruajti atë nga ndryshimi dhe shtrembërimi dhe e bëri një mrekulli të përjetshme deri në Ditën e Gjykimit. I Lartësuari ka thënë:

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾

"Sigurisht, Ne e kemi shpallur Kuranin dhe, sigurisht, Ne do ta ruajmë atë." (El Hixhr, 9) Pra, kushdo që pretendon se Kurani është i mangët ose i shtrembëruar, është përgënjeshtues i Allahut të Lartësuar dhe i të Dërguarit të Tij (paqja qoftë mbi të!), dhe ka dalë nga feja e Islamit.

Kurani fisnik përmban ato mësimet e porosi që përmbanin librat e mëparshëm, por ai përmban edhe më tepër kërkesa hyjnore dhe virtyte të moralit, dhe është pohues i së vërtetës që përmbanin librat e mëhershëm. Në këtë kohë nuk ekziston asnjë libër nga Allahu i Lartësuar që pasimi, shenjtërimi, adhurimi përmes leximit të tij dhe zbatimi i tij të jetë obligim, përveç Kuranit fisnik.

FEJA IME ËSHTË ISLAMI

Gradat e fesë islame janë tri: Islami (adhurimi), Imani (besimi) dhe Ihsani (përsosuria e adhurimit).

Grada e parë: Islami

Islami është: T'i nënshtrohesh dhe t'i dorëzohesh Allahut duke e besuar dhe adhuruar

vetëm Atë, si dhe duke u larguar nga idhujtaria dhe ithtarët e saj.

Shtyllat e Islamit

Pejgamberi (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ، شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ)

“Islami është ngritur mbi pesë shtylla: mbi dëshminë se nuk ka të adhuruar të denjë përveç Allahut dhe se Muhamedi është i Dërguari i Tij, faljen e namazit, dhënien e zekatit, agjërimit e Ramazanit dhe kryerjen e haxhillëkut.” Shënon Buhariu dhe Muslimi.

Shtyllat e Islamit janë adhurime që i ka për detyrë çdo musliman. Nuk është i vlefshëm Islami i njeriut pa besuar se këto shtylla janë të detyrueshme dhe pa i kryer ato, ngase Islami është ndërtuar mbi to, ndaj dhe janë quajtur shtylla të Islamit.

Këto shtylla janë:

Shtylla e parë: dëshmia se nuk ka të adhuruar të denjë përveç Allahut dhe se Muhamedi është i Dërguari i Tij.

Allahu i Lartësuar thotë:

(فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)

"Dije se nuk ka zot tjetër të vërtetë përveç Allahut!" (Muhamed, 19)

Gjithashtu Allahu i Lartësuar thotë:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

"Tashmë ju ka ardhur një i Dërguar nga gjiri juaj. Atij i vjen rëndë për gjynahet që bëni ju, jua dëshiron të mirën dhe është i butë e i mëshirshëm me besimtarët." (Et Teube, 128)

Kuptimi i dëshmisë "la ilahe il-lallah" është: nuk ka të adhuruar të denjë përveç Allahut.

Kuptimi i dëshmisë se Muhamedi është i Dërguari i Allahut ngërthen në vetvete bindjen ndaj tij në zbatimin e urdhrave të tij, besimin në çështjet që ai ka treguar, largimin nga gjërat që i ka ndaluar dhe kritikuar dhe të mos adhurohet Allahu veçse në formën që ai ka ligjësuar.

Shtylla e dytë: falja e namazit

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾

"Dhe faleni namazin!" (El Bekare, 110)

Falja e namazit përmbushet duke e kryer atë në formën që e ka ligjësuar Allahu i Lartësuar dhe që na e ka mësuar Profeti i Tij, Muhamedi (paqja qoftë mbi të!).

Shtylla e tretë: dhënia e zekatit

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾

"Dhe jepeni zekatin!" (El Bekare, 110)

Allahu i Lartësuar e bëri të detyrueshëm zekatin për të provuar besimin e sinqertë të muslimanit,

për ta falënderuar Atë për begatinë e pasurisë që ia ka dhënë dhe për t'i ndihmuar të varfrit dhe nevojtarët.

Dhënia e zekatit përmbushet kur u jepet atyre që e meritojnë.

Zekati është obligim të jepet prej pasurisë që e ka arritur sasinë e përcaktuar nga sheriati. Ai u jepet tetë kategorive që Allahu i ka përmendur në Kuranin e Madhërishëm, ku bëjnë pjesë edhe të varfrit dhe nevojtarët.

Dhënia e zekatit bën që muslimani të karakterizohet me mëshirë dhe keqardhje, të pastrohet morali dhe pasuria e tij, të kënaqen shpirtrat e të varfërve dhe nevojtarëve, të forcohen lidhjet e dashurisë dhe vëllazërisë ndërmjet individëve të shoqërisë së muslimanëve. Kësisoj, muslimani i mirë e jep atë me dëshirë, duke qenë i lumtur që po e kryen këtë detyrë, sepse me dhënien e zekatit ai fut lumturi e gëzim në jetën e njerëzve të tjerë.

Sasia e zekatit që nxirret nga pasuria është 2.5 përqind nga pasuria e depozituar, qoftë ajo ar, argjend, kartëmonedha dhe artikuj tregtarë që janë për shitblerje, me qëllim përfitimi. Pra (zekati jepet) kur vlera e tyre arrin sasinë e përcaktuar dhe nga kjo kalon një vit i plotë (hënor).

Sikurse është obligim zekati për atë që posedon një numër të caktuar bagëtish (deve, lopë dhe

dhen), nëse hanë nga kullotat e tokës në pjesën më të madhe të vitit, pa i ushqyer pronari i tyre.

Po ashtu është obligim të jepet zekat për gjërat që dalin nga toka, si thesaret që janë groposur në kohën paraislame, po ashtu edhe për drithërat, frutat dhe mineralet, nëse e arrijnë sasinë e përcaktuar.

Shtylla e katërt: agjërimi i muajit të Ramazanit

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

"O besimtarë! Ju është urdhëruar agjërimi, ashtu si u ishte urdhëruar atyre para jush, që të mund të ruheni nga të këqijat." (El Bekare, 110)

Ramazani është muaji i nëntë i vitit sipas kalendarit hixhrik. Ai është muaj i respektuar te muslimanët dhe gëzon pozitë të veçantë kundrejt muajve të tjerë të vitit. Agjërimi i tërë i këtij muaji është një prej pesë shtyllave të Islamit.

Agjërimi i Ramazanit nënkupton adhurimin e Allahut të Lartësuar duke e privuar veten nga ushqimi, pija, marrëdhëniet intime dhe gjithë veprimet që e prishin agjërimin, nga lindja e agimit deri në perëndimin e diellit, përgjatë ditëve të muajit të bekuar të Ramazanit.

Shtylla e pestë: haxhillëku në Shtëpinë e

Shenjtë të Allahut

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾

"Vizita e Shtëpisë është detyrë e Allahut mbi njerëzit, nëse kanë mundësi" (Al Imran, 97)

Haxhillëku është obligim për atë që ka mundësi të shkojë, një herë gjatë jetës. Përkufizimi i tij është: vajtja te Shtëpia e Shenjtë (Qabesë) dhe vendet e tjera të shenjta në Mekën e Nderuar për kryerjen e adhurimeve specifike në një kohë të caktuar. Profeti (paqja qoftë mbi të!) e kreu haxhillëkun, poashtu edhe profetët e tjerë para tij. Allahu e urdhëroi Ibrahimin (paqja qoftë mbi të!) t'i thërrasë njerëzit për kryerjen e haxhillëkut, siç na ka njoftuar Allahu i Lartësuar në Kuranin e madhërishëm, ku thotë:

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾

"Thirri njerëzit për haxhillëk: ata do të vijnë në këmbë dhe me deve prej të gjitha viseve të largëta!" (El Haxh, 27)

Grada e dytë: Imani (besimi)

Imani: është pranimi, pohimi dhe miratimi i plotë i gjithçkaje që Allahu dhe i Dërguari i Tij kanë urdhëruar të besohet, si dhe nënshtrimi ndaj Allahut me gjymtyrë dhe me zemër. Pra, imani është besimi dhe bindja e zemrës, që përfshin veprat e zemrës dhe veprat e gjymtyrëve, dhe zbatimin e fesë në tërësi; ai shtohet nëpërmjet adhurimeve dhe pakësohet nëpërmjet mëkateve.

Shtyllat e Imanit (besimit)

Profeti (paqja qoftë mbi të!) është pyetur rreth imanit, dhe ka thënë:

(أَنْ تُوْمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكِتَابِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُوْمَنَ بِالْقَدْرِ خَيْرُهُ وَشَرُّهُ).

“Imani është të besosh në Allahun, melekët e Tij, librat e Tij, të dërguarit e Tij, Ditën e Fundit dhe të besosh në kaderin (caktimin), qoftë i mirë, apo i keq.”

Shtyllat e imanit janë adhurimet e zemrës, të cilat i ka obligim çdo musliman. Islami i njeriut nuk është i saktë pa besuar në to dhe vepruar sipas tyre, prandaj janë quajtur shtyllat e imanit. Dallimi ndërmjet shtyllave të imanit dhe shtyllave të Islamit është se shtyllat e Islamit janë vepra të dukshme, të cilat njeriu i kryen me gjymtyrët e tij, si: të shqiptuarit e dy dëshmime, namazi dhe zekati, ndërsa shtyllat e imanit janë vepra të zemrës, të cilat njeriu i kryen me zemrën e tij, si: besimi në Allahun, në melaqet e Tij, në librat dhe në të dërguarit e Tij.

Shtylla e parë: besimi në Allahun

Allahu i Lartësuar thotë:

(إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ)

"Besimtarë të vërtetë janë vetëm ata që besojnë Allahun" (En Nur, 62)

Besojmë në ekzistencën e Allahut dhe në njëshmërinë e Tij në të qenët Zot dhe i Adhuruar

dhe se Emrat e Atributet e Tij janë unike. Kësisoj, besimi në Allah përfshin çështjet e mëposhtme:

-Besimin në ekzistencën e Allahut të Lartësuar.

-Besimin se Allahu i Lartësuar është Zoti i kësaj gjithësie, se Ai është Pronari, Krijuesi, Furnizuesi dhe Kujdestari i çdo gjëje.

-Besimi se Allahu i Lartësuar është Ai që meriton të adhurohet pa i shoqëruar asnjë ortak në format e adhurimit, si: namazi, lutja, zotimi, therja, kërkimi i ndihmës, kërkimi i mbrojtjes dhe të gjitha adhurimet e tjera.

-Besimi në Emrat dhe Atributet e larta të Allahut të Lartësuar, të cilat ia ka pohuar Vetes ose ia ka pohuar Atij Profeti i Tij (paqja qoftë mbi të!), si dhe mohimi i atyre emrave dhe cilësive që ia ka mohuar Vetes ose ia ka mohuar Atij Profeti i Tij (paqja qoftë mbi të!). Gjithashtu besimi se emrat dhe cilësitë e Tij janë të përsosura dhe të bukura në mënyrën më absolute dhe se askush nuk i përngjan Atij e Ai është Gjithëdëgjuesi, Gjithëshikuesi.

Shtylla e dytë: besimi në melekët

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَرِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

"Lavdërimi qoftë për Allahun, krijuesin e qiejve dhe Tokës, i Cili i ka bërë engjëjt të dërguar me nga dy, tre dhe katër krahë. Ai shton në krijim çfarë të

dojë. Allahu, me të vërtetë, është i pushtetshëm për çdo gjë." (Fatir, 1)

Besojmë se melekët janë botë e fshehtë dhe se ata janë robër të Allahut që i krijoi prej drite dhe i bëri të atillë që i binden dhe i përgjërohen Atij.

Ata janë krijesa madhështore, që fuqinë e numrin e tyre nuk mund ta dijë askush pos Allahut të Lartësuar. Për secilin nga ata ka pëshkrime, emra dhe detyra me të cilat i ka ngarkuar Allahu i Madhëruar. Prej tyre është Xhibrili (alejhi selam), i ngarkuar me përcjelljen e shpalljes hyjnore prej Allahut të Lartësuar te të dërguarit e Tij.

Shtylla e tretë: Besimi në librat

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾

"Thoni: 'Ne besojmë në Allahun, në atë që na është shpallur neve (Kuranin), në atë që i është shpallur Ibrahimit, Ismailit, Is'hakut, Jakubit dhe esbatëve (bijve të Jakubit), në atë që i është dhënë Musait e Isait dhe në atë që u është dhënë profetëve nga Zoti i tyre. Ne nuk bëjmë kurrfarë dallimi midis tyre dhe vetëm Allahut i përulemi'". (El Bekare, 136)

Besojmë se Allahu i Lartësuar u zbriti të dërguarve të Tij libra, si argument për botët dhe si udhërrëfyes për ata që i zbatojnë.

Me anë të këtyre librave të dërguarit u mësojnë njerëzve diturinë dhe i pastrojnë (nga ligësitë).

Nëpërmjet dërgimit të Profetit Muhamed te të gjithë njerëzit, Allahu i Lartësuar i shfuqizoi të gjitha legjislacionet e kaluara me legjislacionin që i shpalli atij dhe e bëri Kuranin e madhërishëm mbikëqyrës (të librave të mëparshëm) dhe shfuqizues të tyre. Ai e mori përsipër ruajtjen e Kuranit të madhërishëm nga çdo ndryshim dhe shtrembërim. Ai thotë:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

"Sigurisht, Ne e kemi shpallur Kuranin dhe, sigurisht, Ne do ta ruajmë atë." (El Hixhr, 9) Kjo, sepse Kurani është libri i fundit i Allahut për njerëzimin dhe Profeti i Tij, Muhamedi (paqja qoftë mbi të!) është i dërguari i fundit, si dhe feja islame është feja të cilën e ka pëlqyer Allahu për njerëzit deri në ditën e Kiametit. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾

"Feja e vërtetë tek Allahu është Islami." (Al Imran, 19)

Librat qiellorë të cilët i ka përmendur Allahu i Lartësuar në Librin e Tij janë:

Kurani i madhërishëm, të cilin Allahu ia shpalli profetit Muhamed (paqja qoftë mbi të!).

Teurati, të cilin Allahu ia shpalli profetit Musa (paqja qoftë mbi të!).

Ungjilli, të cilin Allahu ia shpalli profetit Isa (paqja qoftë mbi të!).

Zeburi, të cilin Allahu ia shpalli profetit Davud (paqja qoftë mbi të!).

Fletushkat e Ibrahimit, të cilat ia shpalli profetit Ibrahim (paqja qoftë mbi të!).

Shtylla e katërt: Besimi në të dërguarit

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾

"Çdo populli Ne i çuam një të dërguar (që u thoshte): "Adhuroni Allahun dhe ruajuni idhujve!" (En Nahl, 36)

Ne besojmë se Allahu i Lartësuar dërgoi te krijesat e Tij të dërguar, që i ftonin ata në adhurimin e Allahut, Një dhe të Pashoq, si dhe mohimin e çdo gjëje që adhurohet përveç Allahut të Lartësuar.

Të gjithë profetët ishin burra dhe robër të Allahut. Ata ishin fjalëdrejtë dhe të besueshëm, të devotshëm dhe besnikë, të udhëzuar dhe udhëzues. Allahu i mbështeti ata me shenja që dëshmojnë se ishin të sinqertë. Ata e kumtuan të gjithë shpalljen që Allahu ua zbriti, dhe të gjithë ata ishin në rrugën e vërtetë dhe të qartë.

Thirrja e tyre ishte e unifikuar, prej të parit deri tek i fundit, sa i përket bazës së fesë, që është njësimi i Allahut të Lartmadhërishëm, duke ia kushtuar adhurimin vetëm Atij dhe duke mos i shoqëruar askënd dhe asgjë Atij.

Shtylla e pestë: Besimi në Ditën e Fundit

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾

"Allahu! Nuk ka zot tjetër (të denjë për adhurim) përveç Atij. Ai do t'ju mbledhë në Ditën e Kiametit, për të cilën nuk ka asnjë dyshim! E kush është në fjalë më i vërtetë se Allahu?!" (En Nisa, 87)

Besojmë në Ditën e Fundit, e cila është Dita e Kiametit, pas së cilës nuk ka ditë tjetër, dhe besojmë për çdo gjë që ndërlidhet me të, nga ato gjëra për të cilat na ka folur Zoti ynë i Lartmadhërishëm në Librin e Tij Fisnik ose Profeti ynë (paqja qoftë mbi të!), si: vdekja e njeriut, ringjallja, ndërmjetësimi, peshorja, llogaridhënia, Xheneti, Zjarri dhe gjëra të tjera që ndërlidhen me Ditën e Fundit.

Shtylla e gjashtë: Besimi në kaderin (caktimin), qoftë i mirë apo i keq

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾

"Vërtet, Ne çdo gjë e kemi krijuar me masë të caktuar." (El Kamer, 49)

Besojmë në kaderin, qoftë i mirë apo i keq – që është caktimi i Allahut të Lartësuar për krijesat sipas dijes së Tij të mëhershme dhe sipas urtësisë së Tij – dhe se çdo gjë që u ndodh krijesave në këtë botë ndodh me dijen e Allahut, caktimin dhe planifikimin e Tij, i lartësuar dhe pastër qoftë

Allahu, i Vetmi dhe i Pashoqi! Këto caktime janë të shkruara para krijimit të njeriut. Ndërkohë, njeriu gëzon të drejtën e vullnetit dhe dëshirës dhe ai vetë në realitet i bën veprimet e tij, por e gjithë kjo nuk del jashtë dijes, vullnetit dhe dëshirës së Allahut.

Besimi në kaderin (caktimin) përbëhet nga katër dimensione:

1. Besimi në dijen gjithëpërfshirëse të Allahut.

2. Besimi se Allahu shkroi çdo gjë që do të ndodhë deri në Ditën e Kiametit.

3. Besimi në dëshirën realizuese të Allahut dhe fuqinë e Tij të plotë: ajo që Ai dëshiron, ndodh, e, ajo që Ai nuk dëshiron, nuk ndodh.

4. Besimi se Allahu është Krijuesi i çdo gjëje dhe se Ai nuk ka ortak në krijimin e Tij.

Grada e tretë: Ihsani (përsosuria)

Ihsani është: "Ta adhurosh Allahun sikur të jesh duke e parë Atë, sepse edhe pse ti nuk e sheh Atë, Ai të sheh ty." Allahu i Lartësuar thotë:

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾

"Vërtet, Allahu është me ata që e kanë frikë dhe që janë punëmirë." (En Nahl, 128)

PASTËRTIA

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾

"Pa dyshim, Allahu i do ata që pendohen fort (për gjynahet) dhe ata që pastrohen." (El Bekare, 22)

Pejgamberi (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وُضُوئِي هَذَا، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ)

"Atij që merr abdes sikurse ky abdesi që mora unë dhe i fal dy rekate, pa u shpërqendruar, Allahu do t'ia falë mëkatet e së kaluarës." (E shënon Buhariu)

Prej pozitës madhështore të namazit është se Allahu e ka bërë ligj që besimtari të pastrohet para se të falet. Dhe e ka bërë pastërtinë kusht për vlefshmërinë e namazit. Kështu që, pastërtia është çelësi i namazit. Sjellja ndërmend e vlerës së pastërtisë, bën që zemra të përmallohet për faljen e namazit. Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُنِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ، أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَايِعَ نَفْسِهِ فَمَعَيْهَا، أَوْ مُوَيْهَا)

"Pastërtia është gjysma e imanit, (thënia) "elhamdulillah" e rëndon peshoren, (thëniet:) "subhanallah" (i patëmeta është Allahu) dhe "elhamdulillah" (lavdërimi i takon Allahut) mbushin, - ose e mbush, - hapësirën ndërmjet qiejve dhe Tokës, namazi është dritë, lëmosha është dëshmi, durimi është ndriçim dhe Kurani është argument për ty ose kundër teje. Andaj, çdo njeri,

kur zgjohet në mëngjes, ose do ta shesë veten duke e liruar atë, ose do ta shesë duke e shkatërruar." E transmeton Muslimi.

Po ashtu ka thënë:

(من توضأ فأحسن الوضوء خرجت خطايا من جسده حتى تخرج من تحت أظفاره)

"Atij që merr abdes dhe e përsos atë, mëkatet i dalin prej trupit, derisa të dalin nga poshtë thonjve të tij." E transmeton Muslimi.

Nëpërmjet kryerjes së abdesit me sinqeritet dhe sipas shembullit profetik, robi del para Zotit të vet duke qenë i pastër fizikisht dhe shpirtërisht.

Për cilat adhurime është i detyrueshëm abdesi?

1. Namazin në mënyrë të përgjithshme, qoftë i detyrueshëm, qoftë vullnetar.

2. Rrotullimi (ar. tavafi) rreth Qabesë.

3. Prekja e mus'hafit (Kuranit).

Marr abdes dhe lahem me ujë të pastër:

Uji i pastër është çdo ujë që bie prej qiellit ose buron prej tokës dhe ka mbetur në formën e tij origjinale pa i ndryshuar asnjë prej tri vetive të tij, të cilat janë: ngjyra, shija dhe era, prej gjërave që ia heqin vetinë e pastrimit.

Abdesi

Hapi i parë: nijeti (qëllimi). Vendi i tij është zemra. Nijeti nënkupton vendosmërinë e zemrës për të kryer adhurimin në formë afrimi tek Allahu i Madhëruar.

Hapi i dytë: them: “Bismil-lah” (Me emrin e Allahut!).

Hapi i tretë: larja e pëllëmbëve, tri herë.

Hapi i katërt: shpëlarja e gojës, tri herë.

Me shpëlarjen kemi për qëllim futjen e ujit në gojë, vërtitjen e tij në të dhe nxjerrjen jashtë.

Hapi i pestë: pastrimi i hundës me ujë duke e tërhequr ujin me hundë sa më lart dhe pastaj duke e shfryrë, tri herë.

Si dhe nxjerrja e qurrave etj, nga hundët duke i shfryrë me forcë.

Hapi i gjashtë: larja e fytyrës, tri herë.

Përkufizimi i fytyrës:

Fytyrë quhet pjesa e përparme e kokës së njeriut me anë të së cilës qëndrojmë përballë tjetrit.

Kufijtë e fytyrës horizontalisht janë prej njërit vesh te tjetri.

Kufijtë e fytyrës vertikalisht janë ndërmjet vendit ku dalin flokët e kokës zakonisht deri në fund të pjesës së poshtme të nofullës.

Larja e fytyrës përfshin çdo lloj qimeje, përfshirë edhe të hollat, po ashtu bardhësinë dhe qimet e mjekrës që kufizojnë me këtë bardhësi.

Bardhësia këtu është lëkura ndërmjet qimeve të mjekrës dhe laprës së veshit.

Qimet e mjekrës këtu janë ato që kanë mbirë mbi ashtin e butë, paralel me vrimën e veshit, që ngjiten deri te flokët e kokës dhe zbresin poshtë deri paralel me laprën e veshit.

Po ashtu larja e fytyrës përfshin çdo gjë të dukshme, si: qimet e dendura të mjekrës dhe qimet e saj që lëshohen poshtë.

Hapi i shtatë: larja e duarve, duke filluar nga majat e gishtërinjve deri te bërrylat, tri herë.

Bërrylat bëjnë pjesë në larjen e detyrueshme.

Hapi i tetë: fërkimi i kokës dhe veshëve me duar, një herë.

E nis nga pjesa e përparme e kokës, i çon duart deri te qafa dhe i kthen mbrapsht aty ku e nisi.

Dy gishtërinjtë tregues i fut në veshë dhe me gishtin e madh fërkon pjesën e jashtme të veshëve. Në këtë mënyrë fërkohet pjesa e jashtme dhe e brendshme e veshit.

Hapi i nëntë: larja e këmbëve prej majave të gishtërinjve të këmbës deri te nyjat, tri herë. Dy nyjat e këmbëve bëjnë pjesë të larja e detyrueshme e këmbëve.

Nyjat e këmbës janë dy kyçet e fryra që janë poshtë kërcirit.

Hapi i dhjetë: Është sunet që muslimani të thotë pas abdesit: "Dëshmoj se nuk ka të adhuruar tjetër veç Allahut, i Cili është i vetëm dhe nuk ka ortak, dhe dëshmoj se Muhamedi është rob dhe i Dërguari i Tij. O Allah, më bëj prej atyre që pendohen dhe pastrohen shumë". Kjo bazohet në fjalën e Pejgamberit (paqja qoftë mbi të!): "Kush merr abdes me përsosuri, pastaj thotë: 'Dëshmoj se nuk ka të adhuruar tjetër veç Allahut, i Cili është i vetëm dhe nuk ka ortak, dhe

dëshmoj se Muhamedi është rob dhe i Dërguari i Tij. O Allah, më bëj prej atyre që pendohen dhe pastrohen shumë', i hapen tetë dyert e Xhenetit, që të hyjë nga cila të dojë". Transmeton Tirmidhiu.

Abdesin e prishin këto gjëra:

1. Çdo gjë që del përmes dy kanaleve (të nevojës), si: urina, jashtëqitja, gazrat, sperma dhe lëngu që paraprin spermën.

2. Humbja e vetëdijes nga gjumi i thellë, të fiktit, dehja ose çmenduria.

3. Çdo gjë që e bën të detyrueshëm guslin (larjen e tërësishme), si: xhunubllëku, menstruacionet dhe lehonia.

Kur njeriu kryen nevojën, e ka për detyrë ta largojë papastërtinë, qoftë me ujë të pastër, - që është më e mira, - qoftë me diçka tjetër me të cilën hiqet papastërtia, si: gurët, letrat, lecat etj. Pastrimi me këto duhet të bëhet me tri fshirje e më shumë dhe ato duhet të jenë të pastra në vetvete dhe të lejuara për t'u përdorur.

Mes'hu (fërkimi) mbi meste dhe çorape

Në rast të mbathjes së mesteve ose çorapeve, atyre mund t'u jepet mes'h (fërkimi me dorë të lagur), pa pasur nevojë të lahen këmbët, por me disa kushte:

1. Të vishen pas një pastrimi të plotë nga hadethi i vogël (gjendja kur jemi pa abdes) dhe nga hadethi i madh (gjendja kur jemi pa gusël).

2. Të jenë të pastra e jo të ndotura.

3. Mes'hu të jetë në kohën e caktuar për të.

4. Mestet ose çorapet të jenë hallall. Pra, të mos jenë të vjedhura ose të uzurpuara.

Meste: janë mbathjet e këmbës, të përbëra prej lëkure të hollë. Të ngjashme me to janë edhe këpucët që i mbulojnë këmbët. Çorapet: janë mbathjet e këmbëve të përbëra prej pambuku etj.

Urtësia e ligjësimit të dhënies mes'h mbi meste: Urtësia e dhënies mes'h mbi meste është për t'ua lehtësuar dhe thjeshtësuar abdesin muslimanëve, të cilët e kanë të vështirë t'i zbathin mestet ose çorapet për t'i larë këmbët, posaçërisht në kohën e dimrit, acarit dhe gjatë udhëtimit.

Kohëzgjatja e mes'hut: Vendasi: një ditë e një natë (24 orë). Udhëtari: tri ditë e tri net (72 orë).

Llogaritja e kohës së mes'hut nis prej fillimit të dhënies mes'h mbi meste ose çorape pas prishjes së abdesit.

Mënyra e dhënies mes'h mbi meste ose çorape:

1. Lagen duart.

2. Përshkohet me dorë shpina e këmbës (prej majave të gishtërinjve deri në fillim të kërcirit).

3. Këmbës së djathtë i jepet mes'h me dorën e djathtë, ndërsa këmbës së majtë i jepet me dorën e majtë.

Gjërat që e prishin mes'hun: 1. Çdo gjë që e bën të domosdoshëm guslin. 2. Mbarimi i afatit të mes'hut.

Gusli (larja e trupit)

Nëse ndërmjet burrit dhe gruas ka pasur marrëdhënie intime, edhe nëse nuk ka pasur ejakulim, ose u del sperma me epsh në gjendje zgjimi, ose gjatë gjumit, atëherë ata e kanë për detyrë të lahen (të marrin gusël), që të mund ta kryejnë namazin ose adhurimet për të cilat është kusht pastërtia. Po ashtu edhe gruaja kur të pastrohet nga të përmuajshmet dhe lehonja, e ka për detyrë të lahet para faljes së namazit ose kryerjes së adhurimeve për të cilat është kusht pastërtia.

Mënyra e guslit është si vijon:

Të përshkohet i tërë trupi me ujë, në çfarëdo mënyre qoftë. Këtu hyjnë edhe futja e ujit në gojë e në hundë. Nëse e përfshin tërë trupin e tij me ujë, hadethi i madh (xhynyblleku) largohet dhe pastërtia e tij është plotë.

Po ashtu, ka një mënyrë tjetër më të plotë, të cilën e vepronte Profeti (paqja qoftë mbi të!), e cila është si vijon:

1. Nijeti për largimin e papastërtisë.
2. Të thënit Bismilah, larja e duarve tri herë, pastaj larja e pjesëve të turpshme.
3. Abdesi i plotë, ashtu siç merr abdes muslimani për namaz.
4. Hedhja e ujit mbi kokë tri herë, duke larë me të rrënjët e flokëve.

5. Larja e gjithë trupit me ujë, duke filluar me anën e djathtë e pastaj me të majtën, dhe duke e fërkuar me duar trupin që uji të arrijë në të gjitha pjesët e tij.

Ai që është xhunub (i papastër), e ka të ndaluar t'i kryejë këto veprime derisa të lahet:

1. Namazin.

2. Rrotullimin (tavafin) rreth Qabesë.

3. Qëndrimin në xhami. I lejohet vetëm të kalojë në xhami, pa qëndruar.

4. Prekjen e mus'hafit (Kuranit).

5. Leximin e Kuranit.

Tejemumi

Nëse muslimani nuk gjen ujë me të cilin mund të pastrohet ose nuk ka mundësi ta përdorë ujin për shkak të ndonjë sëmundjeje apo diçkaje të ngjashme dhe ka frikë se i ikën koha e namazit, atëherë ai merr tejemum me dhé.

Mënyra e tejemumit është: t'i mëshojë një herë të vetme me duart e tij (tokës etj) dhe më pas me to e fërkon fytyrën dhe dy duart (shuplakat). Është kusht që dheu të jetë i pastër.

Tejemumin e prishin këto gjëra:

1. Të gjitha ato gjëra që prishin abdesin.

2. Nëse gjendet uji para fillimit të adhurimit për të cilin është marrë tejemum.

NAMAZI

Allahu ia ka bërë obligim muslimanit pesë namaze gjatë ditës dhe natës, dhe ato janë: sabahu, dreka, ikindia, akshami dhe jacia.

Përgatitja për namaz

Kur të hyjë koha e namazit, muslimani pastrohet prej hadethit të vogël (merr abdes) dhe hadethit të madh (merr gusël), nëse është xhynyb.

Hadethi i madh (ndotja e madhe) është ajo gjendje që muslimanit ia bën të detyrueshëm guslin (larjen e tërë trupit).

Hadethi i vogël (ndotja e vogël) është ajo gjendje që muslimanit ia bën të detyrueshëm abdesin.

Muslimani falet me rroba të pastra, në një vend të pastër nga ndyrësitë, duke i mbuluar pjesët e tij të turpshme.

Muslimani zbukurohet me rroba të përshtatshme në kohën e namazit, me të cilat e mbulon trupin. Burrit nuk i lejohet që gjatë namazit të zbulojë diçka nga trupi i tij mes kërthizës dhe gjurit.

Gruaja e ka për detyrë ta mbulojë tërë trupin gjatë namazit, përveç fytyrës dhe duarve (shuplakave).

Muslimani gjatë namazit nuk thotë asnjë fjalë veç fjalëve të posaçme të namazit dhe kur të lexojë imami ai hesht. Gjatë namazit nuk e kthen kokën andej-këndeje. Nëse nuk ka mundësi t'i mësojë fjalët

e posaçme të namazit (suret e lutjet), atëherë e përmend Allahun, e lartëson Atë, derisa të mbarojë namazi. Ai e ka obligim të shpejtojë për ta mësuar formën e faljes së namazit dhe fjalët (suret e lutjet) që thuhën në të.

Për ta falur namazin në mënyrë të saktë, me lejen e Allahut, ndjekim hapat e mëposhtme:

Hapi i parë: nijeti (qëllimi) për namazin e detyrueshëm që duam të falim. Vendi i nijetit është zemra.

Pasi të marrim abdes, drejtohem nga kibla dhe falemi në këmbë, nëse mundemi.

Hapi i dytë: i ngremë duart paralel me supet dhe themi: "Allahu ekber (Allahu është më i Madhi)", duke e bërë nijetin për të hyrë në namaz.

Hapi i tretë: lexojmë lutjen hyrëse duke përzgjedhur një nga format e transmetuara. Një nga këto forma është:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

Subhanekell-llahumme ue bihamdike, ue tebarakesmuke, ue teala xhedduke, ue la ilahe gajruke." (O Allah! Ti je pa të meta. Ty të thur lavde! Emri Yt është i bekuar, Madhëria Jote është e Lartësuar dhe askush pos Teje s'ka të drejtë të adhurohet!)

Hapi i katërt: i mbështetemi Allahut të na mbrojë nga shejtani i mallkuar dhe themi:

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ).

"Eūdhu bil-lāhi minesh-shejṭanirr-rraxhīm" (I mbështetem Allahut të më mbrojë nga shejtani i mallkuar.)

Hapi i pestë: lexojmë suren el-Fatiha në çdo rekat. Surja el-Fatiha është si më poshtë:

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.﴾

Elhamdu lil-lahi rabbil alemin.(Çdo lavdërim i përket Allahut, Zotit të botëve)

Err-rrahmanirr rrahim. (të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit)

Maliki jeumid-din. (Sunduesit të Ditës së Gjykimit.)

Ijjake na'budu ue ijjake nestein. (Vetëm Ty të adhurojmë dhe vetëm prej Teje ndihmë kërkojmë.)

Ihdinas siratal mustekim. (Udhëzona në rrugën e drejtë!)

Siratal-ledhine en'amte alejhim, gajril magdubi alejhim ue led-dal-lin. (Në rrugën e atyre që u ke dhuruar mirësi e jo në të atyre që kanë shkaktuar zemërimin Tënd, as në të atyre që janë të humbur!)

Pastaj themi: Amin! Që ka kuptimin: pranoje, Zoti im!

Pas sures el-Fatiha lexojmë një pjesë prej Kuranit që e kemi të lehtë. Këtë pjesë e lexojmë vetëm në rekatën e parë dhe të dytë të çdo namazi.

Leximi i kësaj pjese pas sures el-Fatiha nuk është obligim, por një veprim i tillë ka shpërblim të madh.

Hapi i gjashtë: themi: "Allahu ekber (Allahu është më i Madhi)" e më pas biem në ruku (përkulje) e drejtojmë shpinën dhe duart i vendosim mbi gjunjë me gishtërinjtë e hapur. Më pas në ruku themi: "Subhane rabbijel adhim. (I Patëmëta është Zoti im Madhështor!) tri herë.

Hapi i shtatë: ngrihemi prej rukusë duke thënë: "Semiall-llahu limen hamideh" (Allahu e dëgjon atë që e lavdëron) duke i ngritur duart paralel me supet. Kur ta drejtojmë trupin në këmbë, themi: "Rabbena ue lekel hamd " (Zoti ynë, Ty të takon lavdërimi)

Hapi i tetë: themi: "Allahu ekber (Allahu është më i Madhi)" dhe biem në sexhde me duart, gjunjët, këmbët, ballin e hundën dhe në sexhde themi: "Subhane rabbijel a'la" (I Patëmëta është Zoti im më i Larti) tri herë.

Hapi i nëntë: themi: "Allahu ekber (Allahu është më i madhi)" dhe ngrihemi prej sexhdes derisa të drejtohemi dhe shpina të jetë drejt, i ulur mbi këmbën e majtë, me këmbë të djathtë të ngritur, dhe themi: "Rabbig firli" (Zoti im, falmë mua!) tri herë.

Hapi i dhjetë: themi: "Allahu ekber (Allahu është më i Madhi)" dhe bëjmë një sexhde tjetër sikurse sexhdeja e parë.

Hapi i njëmbëdhjetë: ngrihemi prej sexhdes duke thënë: "Allahu ekber" (Allahu është më i Madhi) derisa të drejtohemi në këmbë. Në rekatet e mbetura të namazit veprojmë ashtu siç kemi vepruar në rekatën e parë.

Pas rekatit të dytë të namazit të drekës, ikindisë, akshamit dhe jacisë, ulemi për të lexuar teshehudin e parë, që është:

(التحيات لله والصلوات والطيبات، السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين، أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمدًا عبده ورسوله)

Et-tehijjātu lil-lāhi ueş-şalevātu, ueţ-tajjibātu, es-selāmu alejke ejjuhen-nebijju ue raḥmetull-llāhi ue berakātuhu, es-selāmu alejnā ue alā ibādil-lāhiş-şāliḥīn, eshhedu en lā ilāhe il-lAll-llāh, ue eshhedu enne Muḥammeden ‘abduhu ue rasūluhu - (Nderimet, lutjet dhe fjalët e dëlira i takojnë Allahut! Paqja qoftë mbi ty, o i Dërguar, e edhe mëshira dhe bekimet e Allahut! Paqja qoftë mbi ne dhe mbi robërit e drejtë të Allahut! Dëshmoj se nuk meriton të adhurohet askush më të drejtë përveç Allahut dhe dëshmoj se Muhamedi është rob dhe i Dërguari i Tij!). Pastaj ngrihemi për rekatën e tretë.

Pas rekatit të fundit të çdo namazi, ulemi dhe themi teshehudin e fundit, që është:

(التحيات لله والصلوات والطيبات، السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين، أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمدًا عبده ورسوله، اللهم صل على محمد وعلى آل محمد، كما صليت على إبراهيم)

و على آل إبراهيم، إنك حميد مجيد. اللهم بارك على محمد وعلى آل محمد، كما
باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم، إنك حميد مجيد)

Et-tehijjātu lil-lāhi ueş-şalevātu, ueţ-ţajjibātu, es-
selāmu alejke ejjuhen-nebijju ue raḥmetull-llāhi ue
berakātuhu, es-selāmu alejnā ue alā ibādil-lāhiş-
şāliḥīn, eshhedu en lā ilāhe il-lAll-llāh, ue eshhedu
enne Muḥammeden ‘abduhu ue rasūluhu. All-
llāhumme şal-li alā Muḥam-medin ue alā āli
Muḥammedin kemā şal-lejte alā Ibrāhīme ue alā āli
Ibrāhīme, inneke ḥamīdun Mexhīd. All-llāhumme
bārik alā Muḥammedin ue alā āli Muḥammedin,
kemā bārakte alā Ibrāhīme ue alā āli Ibrāhīme,
inneke ḥamīdun Mexhīd - (Nderimet, , lutjet dhe
fjalët e dëlira i takojnë Allahut! Paqja qoftë mbi ty, o
i Dërguar, e edhe mëshira dhe bekimet e Allahut!
Paqja qoftë mbi ne dhe mbi robërit e drejtë të
Allahut! Dëshmoj se nuk ka të adhurar me të drejtë
përveç Allahut dhe dëshmoj se Muhamedi është rob
dhe i Dërguari i Tij! O Allah, lavdëroje (te melekët e
lartë) Muhamedin dhe familjen e tij, ashtu siç
lavdërove Ibrahimin dhe familjen e tij, vërtet Ti je i
Lavdishëm dhe i Madhëruar. O Allah, begatoje
Muhamedin dhe familjen e tij, ashtu siç begatove
Ibrahimin dhe familjen e tij, vërtet Ti je i Lavdishëm
dhe i Madhëruar).

Hapi i dymbëdhjetë: pas kësaj japim selam nga
ana e djathtë dhe themi: "Es Selamu alejkum ue
rahmetull-llah (Paqja dhe mëshira e Allahut qoftë
mbi ju!)" dhe japim selam nga ana e majtë e themi:

"Es Selamu alejkum ue rahmetull-llah (Paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi ju!)" duke e bërë nijetin që të dalim prej namazit. E më këtë veprim kryhet namazi.

MBULESA E GRUAS MUSLIMANE

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾

"O Profet, thuaju grave dhe vajzave të tua, si dhe grave të besimtarëve, që të lëshojnë mbulesën e tyre (të kokës) mbi trup. Kjo është mënyra më e përshtatshme që ato të njihen e të mos ngacmohen nga të tjerët. Me të vërtetë, Allahu është Falës dhe Mëshirëplotë!" (El Ahzab, 59)

Allahu e ka bërë obligim mbulesën për muslimanen: mbulimin e pjesëve të turpshme të saj dhe mbulimin e gjithë trupit nga burrat e huaj, me veshjen tradicionale të vendit të saj. Nuk i lejohet asaj ta heqë hixhabin para ndokujt, përveçse para burrit dhe mahremëve (meshkujve të afërm) të saj, të cilët janë ata me të cilët muslimania e ka të ndaluar të martohet përjetësisht. Të tillët janë: babai dhe gjyshërit, djali dhe nipërit, xhaxhallarët dhe dajallarët, vëllai, djali i vëllait dhe djali i motrës, burri i nënës, babai i burrit dhe gjyshërit e tij, djali i burrit dhe nipërit e tij, vëllai prej gjirit dhe burri i mëndeshës. Nga gjidhënia ndalohet ajo çfarë ndalohet nga prejardhja.

Muslimania duhet t'u kushtojë rëndësi disa normave në lidhje me veshjen e saj:

1. Ta mbulojë tërë trupin e saj.
2. Veshja të mos jetë për zbukurim nëse është përpara meshkujve të huaj.
3. Të mos jetë e tejdukshme që të duket trupi i saj.
4. Të jetë e gjerë e jo e ngushtë që përshkruan diçka prej trupit të saj.
5. Të mos jetë e parfumosur nëse do të kalojë pranë burrave të huaj, që ndjejnë aromën e parfumit të saj.
6. Veshja e saj të mos i përngjajë veshjeve të burrave.
7. Të mos i përngjajë gjithashtu veshjeve të jomuslimaneve që lidhen me adhurimet ose festat e tyre.

8. Të mos jetë veshje për famë (për t'u dukur).

Disa cilësi të besimtarit musliman

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴾

"Besimtarë të vërtetë janë vetëm ata, zemrat e të cilëve, kur përmendet Allahu, fërgëllojnë dhe, kur u lexohen shpalljet e Tij, u forcohet besimi dhe vetëm te Zoti i tyre mbështeten." (El Enfal, 2)

E thotë të vërtetën kur flet e nuk gënjen.

E përmbush marrëveshjen dhe premtimin.

Gjatë zënkave nuk tregohet i padrejtë.

Amanetin e çon në vend.

E do për vëllanë e vet musliman atë që e do për vete.

Është bujar.

Njerëzve u bën mirë.

I mban lidhjet farefisnore.

Është i kënaqur me kaderin (caktimin) e Allahut, e falënderon Atë në gjendje mirëqenieje e bën durim në gjendje vështirësie.

Karakterizohet nga ndjenja e turpit.

I mëshiron krijesat.

Zemra e tij është e pastër nga smira dhe gjymtyrët e tij janë të pastra nga nëpërkëmbja e ndokujt.

I fal njerëzit.

Nuk e konsumon kamatën e as bashkëpunon me kamatë.

Nuk bën kurvëri.

Nuk pi alkool.

I bën mirë fqinjët e tij.

Nuk bën padrejtësi e as tradhton.

Nuk vjedh e as mashtron.

Është i sjellshëm me prindërit, edhe nëse janë jomuslimanë. U bindet atyre në gjëra të mira.

Fëmijët i edukon me virtyte, i urdhëron për t'i kryer obligimet fetare dhe i ndalon nga antivlerat e ndalesat.

Nuk i imiton veprimet e jomuslimanëve në veçoritë e tyre fetare e as në traditat e tyre të cilat janë kthyer në simbol apo karakteristikë të tyre.

Pendohet tek Allahu dhe i kërkon falje për lëshimet dhe mëkatet e tij.

RREGULLA TË RËNDËSISHME PËR AKIDEN (DOKTRINËN) E MUSLIMANIT

1-Allahu është Zoti ynë, nuk ka të adhuruar të vërtetë përveç Tij. Nuk ka zot tjetër pos Tij dhe as të adhuruar tjetër veç Tij. Asgjë nuk i përngjan Atij dhe asgjë nuk është e pamundur për Të, Ai është Gjithëdëgjuesi, Gjithëshikuesi.

2-Allahu i Lartësuar është mbi qiej, i lartësuar mbi të gjitha krijesat e Tij dhe i ndarë prej tyre. Lartësimi i Tij është absolut në çdo aspekt: lartësim i qenies, lartësim i pozitës dhe lartësim i ngadhënjimit. Ai, i Lartësuar qoftë, i përfshin të gjitha (në dijen e Tij).

3- I pohojmë emrat dhe cilësitë që Allahu i Lartësuar ia ka pohuar Vetes ose ia ka pohuar Atij Profeti i Tij, Muhamedi (paqja qoftë mbi të!), dhe i mohojmë ato që Allahu ia ka mohuar Vetes ose ia ka mohuar Atij Profeti i Tij ﷺ.

4- Allahu i Lartësuar u përgjigjet lutjeve, i plotëson nevojat dhe zotëron çdo gjë. Askush nuk bën dëm e as dobi përveç Atij dhe rob i nuk mund të bëjë pa Të as për një çast të vetëm. Muslimanit nuk i lejohet t'i drejtohet dikujt tjetër pos Allahut të

Lartësuar në asnjërën nga format e adhurimit, si lutja, namazi, zotimi, therja, frika, shpresa, mbështetja e të tjera adhurime, qofshin të jashtme apo të brendshme. Kushdo që i kushton çfarëdo adhurimi dikujt tjetër pos Allahut të Lartësuar, ai i ka bërë shok Allahut.

5- Mëkati më i madh është shirku ndaj Allahut. Kushdo që vdes në shirk, Allahu ia ka ndaluar Xhenetin dhe vendbanimi i tij është Zjarri. Ky është mëkati që Allahu nuk e fal, nëse robi vdes me të dhe nuk është penduar prej tij.

6- Ajo sprovë që nuk e ka goditur robin, nuk ka qenë e caktuar ta godasë, dhe ajo që e ka goditur, nuk ka pasur si t'i shmangej. Muslimani duhet të besojë në kadanë (vendimin) dhe kaderin (caktimin) e Allahut, të jetë i kënaqur me caktimet e Tij dhe ta lavdërojë dhe falënderojë Atë në çdo gjendje.

Muhamedi (paqja qoftë mbi të!), profeti ynë, është më i miri i njerëzimit dhe vula e profetëve. Ai është ndërmjetësuesi, ndërmjetësimi i të cilit pranohet në Ditën e Gjykimit. Allahu e zgjodhi atë për mik të ngushtë, ashtu siç e zgjodhi Ibrahimin (paqja qoftë mbi të!) për mik të ngushtë.

10- Libri ynë është Kurani i Madhërishëm, i paimitueshëm, vërtetësia e të cilit është e padiskutueshme dhe leximi i tij është adhurim. Allahu i Lartësuar ia shpalli atë Pejgamberit tonë, Muhamedit (paqja qoftë mbi të!), nëpërmjet

Xhibrilit (paqja qoftë mbi të!) më të mirin e melekëve, dhe e ka ruajtur nga shtrembërimi e ndryshimi, ashtu siç ka thënë:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

"Sigurisht, Ne e kemi shpallur Kuranin dhe, sigurisht, Ne do ta ruajmë atë." (El Hixhr, 9)

11- Njerëzit më të afërt me Allahun janë më të bindurit ndaj Tij dhe ata që e pasojnë më së shumti ligjin e Tij. Nuk ka epërsi arabi ndaj joarabit, as joarabi ndaj arabit, as i bardhi ndaj të ziut e as i ziu ndaj të bardhit, përveçse me devotshmëri. Njerëzit janë prej Ademit, e Ademi është prej dheut. I Lartësuari thotë:

﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ﴾

"Më i nderuari prej jush tek Allahu është ai që i frikësohet më shumë Atij." (El Huxhurat, 13)

12- Muslimani beson në melekët fisnikë e shkrues dhe në ekzistencën e tyre, dhe se ata janë krijesa të krijuara. Allahu i Lartësuar i krijoi ata prej dritës. Pra, ata janë krijesa prej krijesave të Allahut të Lartësuar. Ndër ta janë: Xhibrili, i ngarkuar me detyrën e shpalljes hyjnore; Mikaili, i ngarkuar me detyrën e lëshimit të shirave; Israfil, i ngarkuar me detyrën e fryrjes së surit (bririt); dhe Meleku i vdekjes, i ngarkuar me detyrën e marrjes së shpirtrave të robërve.

13- Muslimani beson në shenjat e Kiametit, shfaqjen e mesihut Dexhal, zbritjen e Isait, birit të

Merjemes (paqja qoftë mbi të!) nga qielli në fund të kohës (para Kiametit), dhe lindjen e diellit nga perëndimi i tij.

14- Muslimani beson në dënimin në varr për atë që e meriton, shpërblimin në të për atë që e meriton, në pyetjen e Munkerit dhe Nekirit në varrin në lidhje me Zotin, fenë dhe pejgamberin e tij, dhe se varri është kopsht i Xhenetit, ose gropë e Zjarrit.

15- Beson në Ringjalljen dhe shpërblimin për veprat e bëra në Ditën e Gjykimit, dhe se Xheneti dhe Zjarri janë të krijuara e nuk shuhen kurrë.

16- Magjia është herezi dhe mosbesim ndaj Allahut, nuk lejohet mësimi i saj dhe as frekuentimi te magjistarët dhe sharlatanët. Muslimani nuk i beson falltarit e as fatthënësit, sepse ai që i beson ata të dy, ka mohuar atë që i ka zbritur Muhamedit (paqja qoftë mbi të!).

17 - Muslimani i do shokët e të Dërguarit të Allahut (paqja qoftë mbi të!). Ai i do ata që i duan sahabët dhe i urren ata që i urrejnë sahabët; sepse dashuria për ta është fe dhe mirësi, ndërsa urrejtja ndaj tyre është mosbesim dhe hipokrizi. Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “Mos i fyeni shokët e mi!” (Transmeton Muslimi). Kushdo që përgojon ose nënçmon ndonjërin prej sahabëve (Allahu qoftë i kënaqur me ta!), ai është i devijuar dhe bidatçi.

18- Muslimani e pranon kalifatin pas të Dërguarit të Allahut (paqja qoftë mbi të!): së pari,

për Ebu Bekër Siddikun (Allahu qoftë i kënaqur me të!), për shkak të vlerës dhe përparësisë së tij mbi të gjithë umetin, pastaj për Umer ibn Hattabin (Allahu qoftë i kënaqur me të!), pastaj për Uthman ibn Affanin (Allahu qoftë i kënaqur me të!), pastaj për Ali ibn Ebi Talibin (Allahu qoftë i kënaqur me të!). Këta janë kalifët e drejtë dhe prijësit e udhëzuar.

17- Adhurimet janë të përcaktuara (nga shpallja). Prandaj, nuk lejohet të adhurohet Allahu i Lartësuar me ndonjë adhurim, përveçse nëse ai është i vërtetuar në Librin e Allahut të Lartësuar ose në Sunetin e të Dërguarit të Tij (paqja qoftë mbi të!). Çdo adhurim që e shpikin njerëzit pas vdekjes së Profetit (paqja qoftë mbi të!) dhe që nuk është sipas udhëzimit të tij, është bidat i refuzuar. Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "Kush shpik në çështjen tonë atë që nuk është prej saj, ajo është e refuzuar". Transmeton Buhariu.

18- Pranimi i adhurimit lidhet me dy shtylla themelore: sinqeriteti për Allahun e Lartësuar në adhurim dhe ndjekja e Profetit (paqja qoftë mbi të!) në kryerjen e tij. Adhurimi nuk pranohet nëse nuk është i sinqertë për Allahun, dhe as nuk pranohet nëse nuk është sipas udhëzimit të të Dërguarit të Allahut (paqja qoftë mbi të!).

LUMTURIA IME ËSHTË NË FENË TIME ISLAME

Allahu i Lartësuar thotë:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

"Atë mashkull apo femër që kryen vepra të mira, duke qenë besimtar, Ne do ta bëjmë që të kalojë jetë të mirë dhe do ta shpërblejmë sipas veprave më të mira, që ka bërë." (En Nahl, 97)

Gjëja më madhështore që fut në zemrën e besimtarit gëzim, kënaqësi shpirtërore dhe lumturi është lidhja e tij drejtpërdrejt me Zotin e vet, pa kurrfarë ndërmjetësuesi prej të gjallëve, të vdekurve dhe idhujve. Allahu i Lartësuar ka përmendur në Librin e tij të madhërishëm se Ai çdoherë është afër robërve të Tij: i dëgjon dhe u përgjigjet lutjeve të tyre. Lidhur me këtë Ai thotë:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

"Kur robërit e Mi (besimtarë) të pyesin për Mua, (thujtë se) Unë jam afër, i përgjigjem lutjeve të lutësit, kur ai më lutet Mua. Prandaj, le t'i përgjigjen thirrjes Sime dhe le të më besojnë Mua, për të qenë në rrugë të drejtë." (El Bekare, 186) Allahu na ka urdhëruar t'i lutemi dhe e ka bërë këtë gjë prej adhurimeve më madhështore me të cilat afrohet muslimani me Zotin e tij. Allahu i Lartmadhërishëm thotë:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

"Zoti juaj ka thënë: "Lutmuni Mua, se do t'ju përgjigjem! Me të vërtetë, ata që tregohen mendjemëdhenj e nuk duan të Më adhurojnë, do të hyjnë në Xhehenem të poshtëruar!" (Gafir, 60) Muslimani i mirë gjithmonë ka nevojë për Zotin e tij, gjithmonë i lutet Atij dhe afrohet tek Ai me adhurime të mira.

Allahu i Lartësuar na solli në këtë univers për një urtësi madhështore, e nuk na krijoi kot. Kjo urtësi është që ta adhurojmë vetëm Atë e të mos i shoqërojmë askënd dhe asgjë në adhurim. Ai për ne ligjësoi një fe hyjnore, universale, që i sistemon të gjitha çështjet e jetës sonë, qofshin personale, qofshin të përgjithshme. Nëpërmjet këtij ligji të drejtë islam, Allahu i Lartësuar i mbrojt objektivat e kësaj jete, të cilat janë: feja, jeta, nderi, mendja dhe pasuria jonë. Andaj, ai që jeton duke i ndjekur këta urdhra fetarë dhe u largohet haramëve, ai i ka ruajtur këta objektiva dhe jeton i lumtur e i qetë në këtë jetë, pa kurrfarë dyshimi.

Lidhja e muslimanit me Zotin e tij është e thellë. Ajo sjell qetësi, rehati shpirtërore, ndjenja qetësie, sigurie e gëzimi. Besimtari e ndien prezencën e Zotit të Lartmadhërishëm, përkujdesin dhe mbrojtjen e Tij. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾

"Allahu është Mbrojtësi i atyre që besojnë. Ai i nxjerr ata nga errësira në dritë." (El Bekare, 257)

Kjo lidhje madhështore është një gjendje shpirtërore që e shpie besimtarin drejt kënaqësisë së adhurimit të të Gjithëmëshirshmit dhe drejt mallit për t'u takuar me Të, ndërsa zemrën ia ngren drejt qiellit të lumturisë nëpërmjet shijes së ëmbëlsisë së imanit.

Kjo është një ëmbëlsi që nuk ka mundësi ta përshkruajë askush, pos atij që e ka shijuar, duke i kryer adhurimet dhe duke u ndalur nga të këqijat. Në lidhje me këtë, Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(ذاق طعم الإيمان من رضي بالله رباً وبالإسلام ديناً وبمحمد رسولاً)

"Ka shijuar ëmbëlsinë e besimit ai që është i kënaqur me Allahun si Zot, me Islamin si fe dhe me Muhamedin si të Dërguar." E transmeton Muslimi.

Kur njeriu ta ndiejë çdoherë se është përpara Krijuesit të tij, dhe kur ta njohë Atë përmes emrave dhe cilësive të Tij të bukura, dhe kur ta adhurojë sikur të ishte duke e parë, dhe t'ia kushtojë adhurimin çiltërisht vetëm Atij dhe përmes adhurimit të mos synojë askënd përveç Allahut të Lartmadhërishëm, i tilli do të bëjë jetë të këndshme e të lumtur në këtë botë dhe do të këtë përfundim të lumtur në botën tjetër.

Madje, edhe fatkeqësitë që e godasin besimtarin në këtë botë, nxehtësinë e tyre përvëluese e shuan

freskia e bindjes dhe kënaqja me kaderin (caktimin) e Allahut të Lartësuar dhe lavdërimi i Tij për çdo caktim, qoftë i mirë apo i keq, dhe pajtimi i plotë me të.

Ajo që duhet t'i kushtojë rëndësi muslimani, që t'i shtohet lumturia e qetësia, është përmendja e shpeshtë e Allahut të Lartësuar dhe leximi i Kuranit të madhërishëm. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

"Ata (janë ata) që besojnë dhe zemrat e të cilëve, kur përmendet Allahu, qetësohen. Vërtet, zemrat qetësohen me përmendjen e Allahut!" (Er Rad, 28) Sa herë që muslimani e shton përmendjen e Allahut dhe leximin e Kuranit, i rritet lidhja me Allahun e Lartësuar, shpirti i pastrohet dhe imani i forcohet.

Po ashtu, muslimani duhet t'i mësojë çështjet e fesë së tij prej burimeve dhe referencave autentike, që ta adhurojë Allahun e Lartësuar me vetëdije. Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

(طَلَبَ الْعِلْمَ فَرِيضَةً عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ)

"Kërkimi i diturisë është detyrë për çdo musliman." E transmeton Ibn Maxheh. Muslimani duhet të jetë i dorëzuar dhe i nënshtruar ndaj urdhrave të Allahut të Lartësuar, i Cili e ka krijuar atë, pa marrë parasysh a e di urtësinë e atyre urdhrave apo nuk e di. Allahu i Lartësuar, në Librin e Tij të madhërishëm, thotë:

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا﴾

"Nuk i takon asnjë besimtari apo besimtareje të vërtetë që, kur Allahu dhe i Dërguari i Tij vendosin për një çështje, ata të kenë të drejtë të zgjedhin në atë çështje. Kush e kundërshton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, ai me siguri ka humbur." (El Ahzab, 36)

Salavatet dhe selamet qofshin për Muhamedin, familjen dhe të gjithë shokët e tij.

Përmbajtja

PËRMBLEDHJE E DOBISHME PËR MUSLIMANIN	2
PËRMBLEDHJE E DOBISHME PËR MUSLIMANIN	2
HYRJE.....	2
URTËSIA E KRIJIMIT TË ROBËRVE	2
ZOTI IM ËSHTË ALLAHU	3
Ndër emrat e Tij të bukur theksojmë:.....	4
PROFETI IM ËSHTË MUHAMEDI (paqja qoftë mbi të!).....	6
Muhamedi (paqja qoftë mbi të!), mëshira e dhuruar:	6
Këto janë disa prej virtyteve të Profetit (paqja qoftë mbi të!):	10
KURANI I MADHËRISHËM ËSHTË FJALA E ZOTIT TIM	10
FEJA IME ËSHTË ISLAMI	11
Grada e parë: Islami	11
Shtyllat e Islamit	12
Shtylla e parë: dëshmia se nuk ka të adhuruar të denjë përveç Allahut dhe se Muhamedi është i Dërguari i Tij.	12
Shtylla e dytë: falja e namazit	13
Shtylla e tretë: dhënia e zekatit.....	13
Shtylla e katërt: agjërimi i muajit të Ramazanit	15
Shtylla e pestë: haxhillëku në Shtëpinë e Shenjtë të Allahut	15
Grada e dytë: Imani (besimi)	16
Shtyllat e Imanit (besimit)	17
Shtylla e parë: besimi në Allahun.....	17
Shtylla e dytë: besimi në melekët.....	18
Shtylla e tretë: Besimi në librat.....	19
Shtylla e katërt: Besimi në të dërguarit.....	21
Shtylla e pestë: Besimi në Ditën e Fundit	22

Shtylla e gjashtë: Besimi në kaderin (caktimin), qoftë i mirë apo i keq	22
Grada e tretë: Ihsani (përsosuria)	23
PASTËRTIA	23
Abdesi.....	25
Mes'hu (fërkimi) mbi meste dhe çorape	28
Gusli (larja e trupit).....	30
Tejemumi.....	31
NAMAZI	32
Përgatitja për namaz.....	32
MBULESA E GRUAS MUSLIMANE	38
Disa cilësi të besimtarit musliman	39
RREGULLA TË RËNDËSISHME PËR AKIDEN (DOKTRINË) E MUSLIMANIT	41
LUMTURIA IME ËSHTË NË FENË TIME ISLAME.....	46